

(CHEN LEI & CÔNG SỰ)

Lược sử kinh tế học lầy lội

Khủng hoảng dạy cho ta những gì?

1

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

**GIẢI THÍCH NHỮNG NGUYÊN LÝ KINH TẾ HỌC HÓC BÚA
THEO CÁCH HÀI HƯỚC VÀ DỄ HIỂU NHẤT!**

Lược sử kinh tế học lấy lợi

Khủng hoảng dạy cho ta những gì?

1

半小时漫画经济学2 BY陈磊 · 半小时漫画团队

The 30 Minutes in Cartoon Series: Economics Two Copyright © 2020 by Chen Lei
& His Team

Vietnamese edition copyright © 2025 by MCBooks by arrangement with Dook
Media Group Limited through Rainforest Information Services Co., Limited

All rights reserved

Công ty Cổ phần sách MCBooks giữ bản quyền xuất bản và phát hành ấn
bản độc quyền tại Việt Nam theo hợp đồng chuyển giao bản quyền với Dook
Media Group Limited. Bất cứ sự sao chép nào không được sự đồng ý của Công ty
Cổ phần sách MCBooks đều là bất hợp pháp và vi phạm Luật xuất bản Việt Nam,
Luật bản quyền quốc tế, Công ước Berne về bảo hộ bản quyền sở hữu trí tuệ.

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

LIÊN KẾT XUẤT BẢN
CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH MCBOOKS

- Địa chỉ: Ô số E34, khu đấu giá 3ha, Phường Phú Diễn, Thành phố Hà Nội
- Điện thoại: 0986.066.630
- Góp ý về nội dung sách: contact@mcbooks.vn
- Liên hệ hợp tác kinh doanh: salesmanager@mcbooks.vn

Thương hiệu sách Unibooks

Fanpage Facebook:

<https://www.facebook.com/unibooks.vn>

Website:

<https://unibooks.vn/>

Kênh Youtube:

<https://www.youtube.com/@sachunibooks>

QUÉT
MÃ
QR
ĐỂ
TRUY
CẬP

*Chúng tôi luôn mong muốn nhận được những ý kiến góp ý của Quý độc giả
để sách ngày càng hoàn thiện hơn.*

GIỚI THIỆU ĐỘI NGŨ TÁC GIẢ "LƯỢC SỬ KINH TẾ HỌC LẦY LỘI"

CHỦ BIÊN: CHEN LEI

MCBooks
NOW KNOWLEDGE SHARING

Tiêu Húc
Trưởng nhóm sản xuất

Dương Kế Lỗi
Họa sĩ nghiệp dư

Vu Nham
Cái gì cũng đến tay

Lý Kiến Hồng
Nàng tiên nội dung

Phó Cẩm Siêu
Editor nghiệp dư

Lời nói đầu

Chúng ta đều từng trải qua khủng hoảng: từ ví tiền rỗng cuối tháng, giá cả leo thang mỗi lần ra siêu thị, đến những lần thị trường chứng khoán đỏ lửa hay cả nền kinh tế thế giới chao đảo. Trong khoảnh khắc hỗn loạn ấy, ta thường chỉ thở dài và chép miệng: "Lại khủng hoảng nữa rồi...". Nhưng liệu có bao giờ bạn tự hỏi: Vì sao nó xảy ra? Và chúng ta học được gì từ nó?

Kinh tế học, tưởng chừng như là lãnh địa của những học giả đầu bạc, những mô hình rối rắm và vô vàn con số khô khan, thật ra lại hiện diện trong từng phút giây của đời sống bạn. Từ việc lựa chọn ăn gì, tiêu bao nhiêu, đến chuyện ngân hàng trung ương nâng lãi suất - tất cả đều là... kinh tế học. Và kỳ lạ thay, chính những cuộc khủng hoảng mới là lớp học sinh động nhất để hiểu điều đó.

Bộ sách này không định giảng đạo. Nó kể chuyện. Những câu chuyện có thật, được kể theo cách dễ thương, hài hước và (đôi khi) rất "lầy lội". Bạn sẽ gặp những nhân vật ngộ nghĩnh, những tình huống tưởng chừng như trò đùa, nhưng lại chứa đựng những quy luật kinh tế nền tảng mà các giáo trình khô khan thường bỏ quên.

Ban biên tập xin chân thành cảm ơn quý độc giả đã theo dõi và đón đọc những cuốn sách của chúng tôi! Quá trình biên tập khó tránh khỏi sai sót. Chúng tôi hy vọng nhận được ý kiến đánh giá từ độc giả để cải thiện chất lượng cuốn sách. Hẹn gặp lại các bạn trong những đầu sách hay khác.

I. Mở đầu: Tại sao chúng ta cần hiểu về khủng hoảng tài chính?

007

II. Khủng hoảng tài chính ập đến:
Khoảnh khắc Minsky

031

III. Bi kịch từ một bông hoa:
Bong bóng hoa tulip (Phần 1)

059

IV. Bi kịch từ một bông hoa:
Bong bóng hoa tulip (Phần 2)

089

V. Cơn sốt ngay cả Newton cũng bó tay:
Bong bóng Biển Nam

115

VI. Cổ phiếu tăng liên tục trong 13 tháng:
Bong bóng Mississippi

151

VII. Giá nhà đã bị thổi phồng thế nào:
Khủng hoảng tài chính Mỹ năm 1837

183

VIII. Sự ra đời của Cục Dự trữ Liên bang Mỹ:
Khủng hoảng ngân hàng Mỹ năm 1907

213

IX. Ba "vũ khí" tạo nên giấc mơ Mỹ:
Taylor, Ford và... con lợn

247

X. Đại khủng hoảng Mỹ 1929-1933

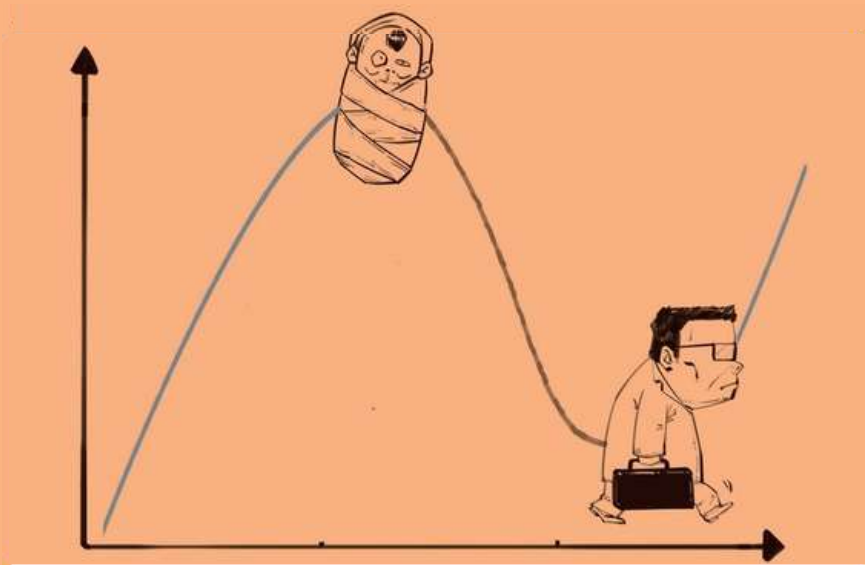
279

XI. Hai "vị cứu tinh" của Mỹ:
Hoover và Roosevelt

303

I. MỞ ĐẦU:

Tại sao chúng ta cần hiểu về khủng hoảng tài chính?

Kinh tế thường được định nghĩa bằng những từ: **sáng tạo, chuyển hóa và thực hiện giá trị.**

Bạn không hiểu đúng không? Cùng xem một ví dụ cho dễ hiểu **nhé**.

Nhà máy sản xuất ra một chai nước khoáng, sau đó vận chuyển và bán hàng, cuối cùng chai nước đến được tay người đang khát. Như vậy, chai nước này đã thực hiện được giá trị của nó.

Nói một cách đơn giản, kinh tế chính là phân bổ nguồn lực. Tuy nhiên, con người lại luôn đi chệch hướng trên con đường này:

Ban đầu, mọi người đều rất cẩn trọng, cố gắng đặt nguồn lực vào đúng chỗ. Nhờ đó, kinh tế phát triển thịnh vượng, người dân làm ăn phát đạt, chất lượng đời sống cũng được nâng cao.

Dậy sớm để thành công!

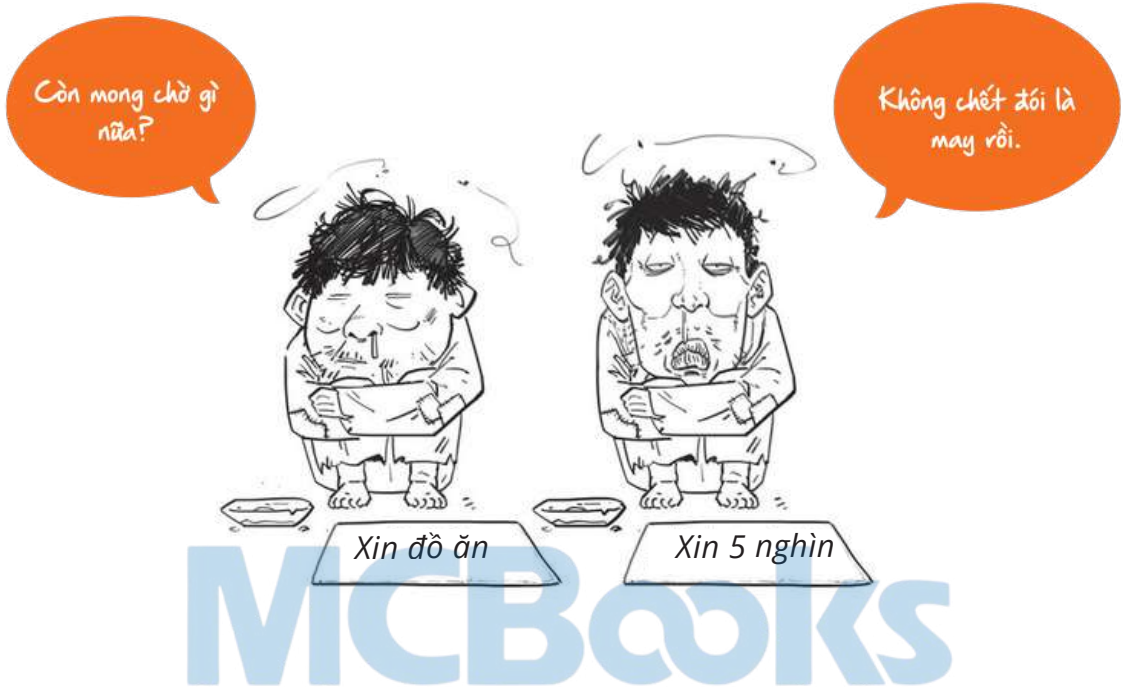

Sống khỏe, sống vui!

Chẳng bao lâu sau, con người bắt đầu trở nên chủ quan, không còn quan tâm liệu nguồn lực có bị phân bổ sai lệch hay không. Kết quả là khủng hoảng kinh tế xuất hiện, các cửa hàng đóng cửa hàng loạt, mọi người thi nhau so bì xem ai khổ hơn ai.

Không sao, phân bổ sai thì điều chỉnh lại, chỉnh xong rồi lại sai tiếp ấy mà.

Kết quả là ta thấy tình hình kinh tế biến động lên xuống, tạo thành các đợt sóng nối tiếp nhau:

Đó chính là các chu kỳ kinh tế.

Một chu kỳ kinh tế thường có các giai đoạn sau:

Hưng thịnh

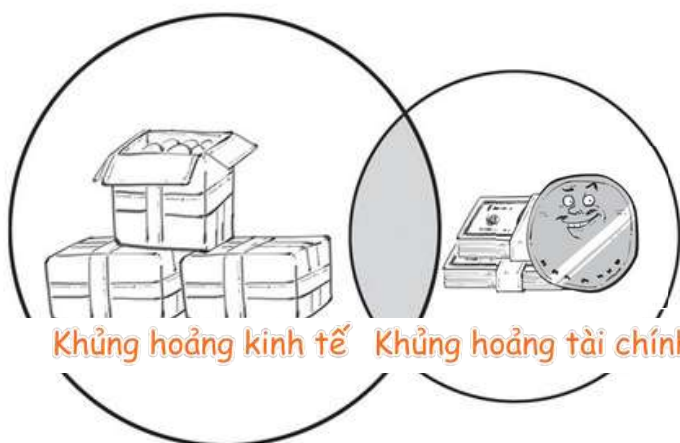
Suy thoái

Tái sinh

Chu kỳ kinh tế diễn ra liên tục trong thời gian dài, con người gặp khủng hoảng là điều khó tránh khỏi. Nguyên nhân cơ bản của khủng hoảng thường do hai lý do sau:

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

Hoặc do quá nhiều sản phẩm gây ra

Hoặc là do quá nhiều tiền gây ra

Ngoại trừ các nguyên nhân đặc biệt như chiến tranh, nạn đói..., trong điều kiện bình thường, khủng hoảng kinh tế thường do khủng hoảng tài chính gây ra, chẳng hạn như những sự kiện sẽ được đề cập trong cuốn sách này:

**Bong bóng
hoa tulip**

**Bong bóng
Biển Nam**

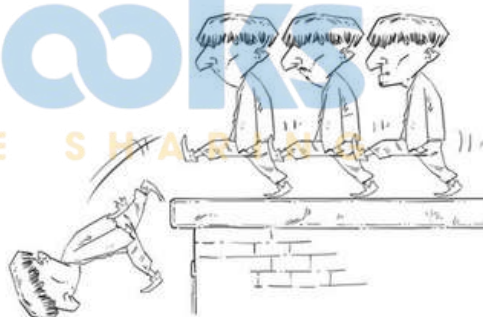

**Đại khủng
hoảng Mỹ**

.....

Khủng hoảng tài chính đáng sợ như vậy, đúng là không nên dây vào, nhưng liệu có thể tránh được nó không?

Đừng mơ, không
kẻ nào chạy
thoát được!

Đừng lo! Khủng hoảng là một loại “nguy cơ”, tách từ “nguy cơ” ra, ta sẽ có hai từ:

“Nguy hiểm” và “cơ hội”

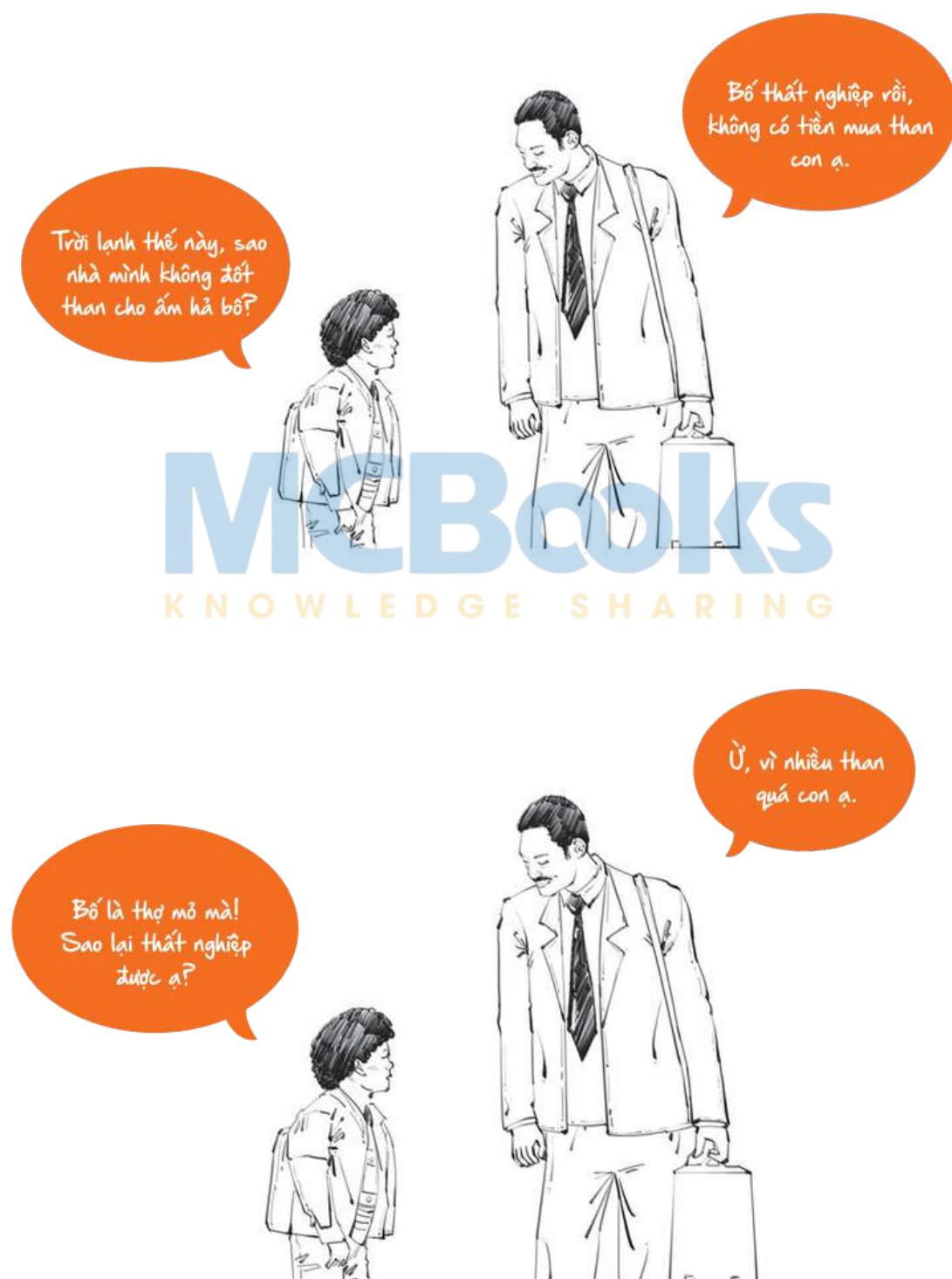

Cuốn sách này sẽ cùng bạn tìm hiểu những nguy hiểm và cơ hội trong khủng hoảng tài chính thông qua ba câu chuyện dưới đây:

1. Đại khủng hoảng Mỹ

Chắc hẳn mọi người từng nghe câu chuyện tương tự như thế này:

Đúng vậy, đây chính là Đại khủng hoảng Mỹ năm 1929 do thị trường chứng khoán sụp đổ gây ra, sau đó lan rộng ra toàn thế giới.

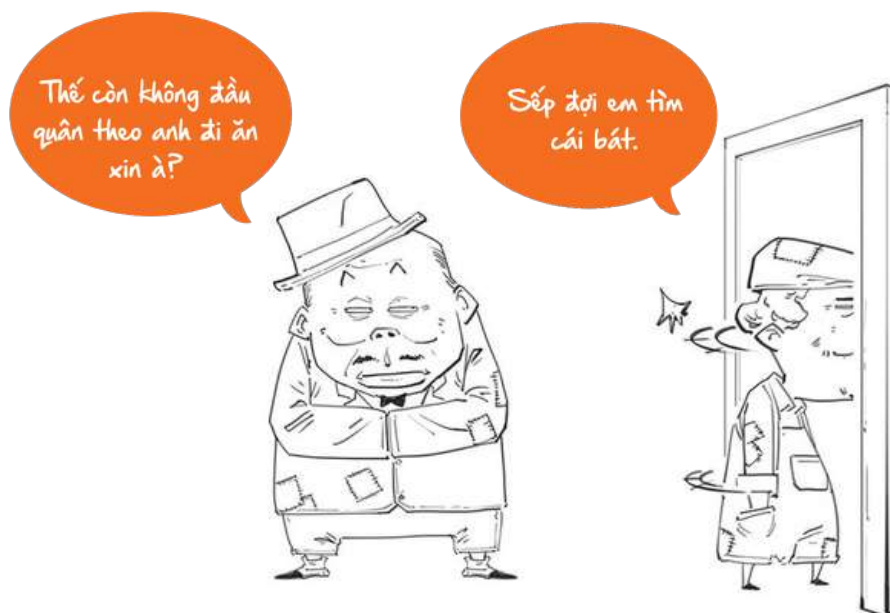

Nếu chẳng may “xuyên không” về thời kỳ đó, bạn sẽ thấy người bạn ngày làm việc nặng với bạn có thể là kỹ sư, nhân viên văn phòng, giám đốc ngân hàng, giáo viên trung học...

Còn buổi tối, người gõ cửa nhà bạn có khi lại chính là sếp cũ của bạn. Vì ông ấy cũng thất nghiệp và tình cờ tới nhà bạn ăn xin.

Đây hoàn toàn không phải là câu chuyện hư cấu, thậm chí còn có những câu chuyện bi thảm hơn:

Trên đường, một bé gái ngất xỉu vì quá đói. Sau khi tỉnh dậy, mọi người khuyên em về nhà ăn chút gì đó, nhưng em lại nói:

Nhà cháu ăn theo ngày,
hôm nay đến lượt em gái cháu.

Sức tàn phá của Đại khủng hoảng lớn đến mức người Mỹ không còn đủ cơm mà ăn. Nhưng không ai ngờ rằng, một sự kiện lớn xảy ra, giúp nước Mỹ lật ngược tình thế.

Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ.

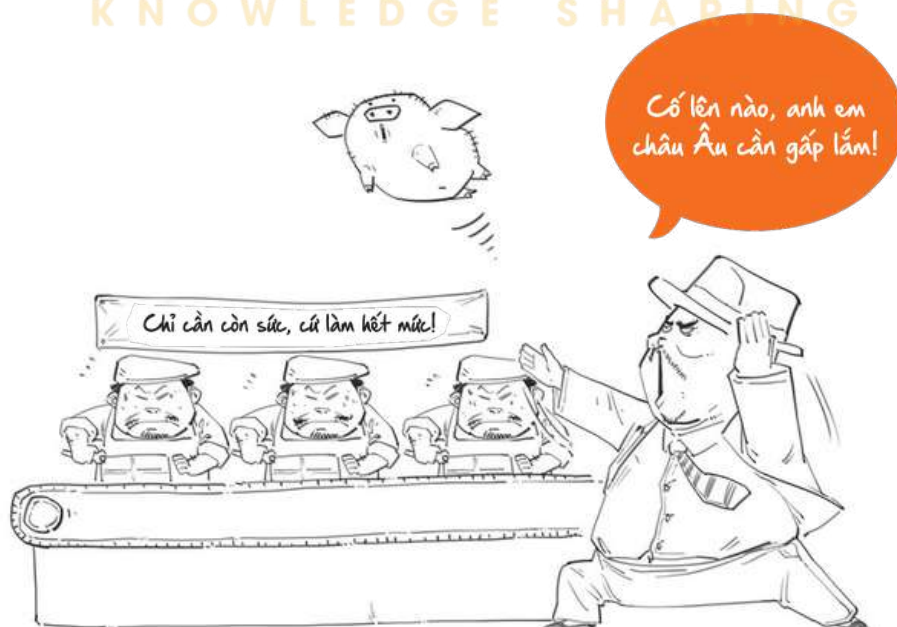
Không thể chịu đựng cuộc
sống này thêm nữa!
Anh em, theo tôi!

Tất nhiên, một phần nguyên nhân khiến Chiến tranh thế giới thứ hai nổ ra là do cuộc khủng hoảng trong nước của Mỹ lan rộng thành khủng hoảng toàn cầu.

Tương tự như lần thứ nhất, sự bùng nổ của Chiến tranh thế giới thứ hai cũng kéo theo một lượng lớn đơn đặt hàng vũ khí. Những người thất nghiệp nằm la liệt trên đường phố trước kia lập tức được đưa vào nhà máy, làm việc tăng ca bất kể ngày đêm để sản xuất máy bay, đại bác và súng tiểu liên.

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

Nạn thất nghiệp biến mất, tình trạng dư thừa sản xuất cũng không còn, vô số thanh niên trai tráng được gọi đi lao động, hàng loạt người khác nhập ngũ.

Câu chuyện sau đó ai cũng biết: Mỹ nhờ vào cuộc chiến này mà vươn lên đỉnh cao “sự nghiệp”, đảm đương vị trí siêu cường số một thế giới và trụ vững tại vị trí đó đến tận bây giờ.

2. Khủng hoảng tài chính châu Á

Năm đó, không khó bắt gặp những tình huống thế này ở Hồng Kông:

Tại sao họ lại bế tắc đến vậy?

Hãy cùng tua ngược thời gian một chút. Ngày 1 tháng 7 năm 1997, Hồng Kông trở về vòng tay của Trung Quốc. Đáng lẽ đó phải là một ngày vui, rộn ràng tiếng trống, tiếng pháo vang trời.

Thế nhưng, sau giai đoạn tăng trưởng bùng nổ, nền kinh tế khu vực châu Á bắt đầu rơi vào thời kỳ khủng hoảng.

Những “cá sấu tài chính” sau khi thành công đánh sập nền kinh tế của Thái Lan, Malaysia và các nước Đông Nam Á khác đã nhanh chóng chuyển mục tiêu sang Hồng Kông.

Hồng Kông buộc phải áp dụng biện pháp tăng lãi suất để ứng phó. Nhưng chiêu này cho dù hạ được nghìn quân địch, quân ta cũng tổn thất tám trăm. Kết quả là trong nháy mắt, giá bất động sản lao dốc nghiêm trọng.

Tiền của người dân đổ hết vào ngân hàng, không ai mua nhà nữa, vậy nên giá bất động sản giảm là điều tất yếu.

II. KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH ÁP ĐẾN:

Khoảnh khắc Minsky

Nền kinh tế của xã hội loài người có quy luật: Khi nền kinh tế đạt đến đỉnh cao của sự thịnh vượng, đó có thể là dấu hiệu của một cuộc suy thoái sắp xảy ra.

Người ta gọi hiện tượng suy thoái kinh tế mang tính chu kỳ này là: **khủng hoảng kinh tế**.

Và suy thoái kinh tế thường do **khủng hoảng tài chính** gây ra.

Muốn nói về khủng hoảng, trước tiên phải bàn về một vấn đề:

Quy luật kinh tế là gì?

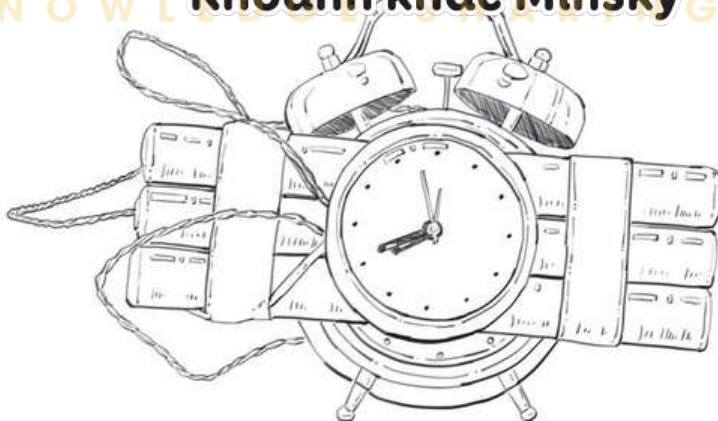
Trước hết, xin giới thiệu một tay lái lão làng...

Xin lỗi, vừa trượt tay, phải là hình này mới đúng:

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

Khoảnh khắc Minsky

Nghe thấy cụm từ này, bạn đừng vội nghĩ về ý nghĩa của nó, phản ứng đầu tiên trong đầu bạn nên là: Khủng hoảng tài chính sắp đến rồi!

Một nhà kinh tế học sống tại Mỹ phát hiện ra rằng nền kinh tế có tính chu kỳ, khủng hoảng tài chính xảy ra thường xuyên, nguyên nhân có thể do sự bất ổn tài chính.

Do ảnh hưởng của bão, tình hình tài chính gặp biến động...

Ông ấy tên là **Hyman Minsky**, người đưa ra “**Giả thuyết bất ổn tài chính**”.

Nói đơn giản thì, nền kinh tế càng phát triển, con người càng dám vay tiền để đầu tư. Đến khi họ “chơi quá tay”, vay nhiều đến mức không thể trả nổi, khủng hoảng tài chính ập đến và khủng hoảng kinh tế cũng lần la đến gần.

Khi nền kinh tế khó khăn lắm mới hồi phục bình thường, mọi người lại tiếp tục vay tiền để đầu tư, quá trình này giống như tàu lượn siêu tốc, cứ lên xuống lặp đi lặp lại.

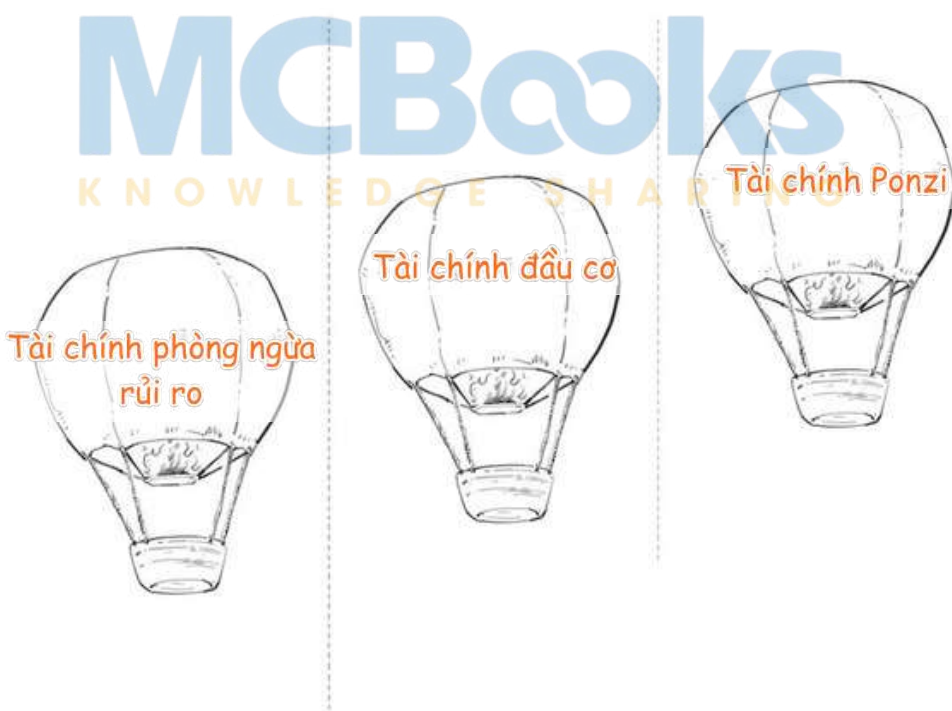
Thời điểm nền kinh tế chuyển từ tốt sang xấu chính là **Khoảnh khắc Minsky**.

Các chu kỳ kinh tế có thể lớn hoặc nhỏ, nhiều chu kỳ nhỏ hợp thành một chu kỳ lớn, khoảnh khắc Minsky chính là điểm ngọt của một chu kỳ lớn.

Vậy vấn đề đặt ra là: Nền kinh tế đã đi đến giai đoạn này như thế nào?

Nền kinh tế muốn bùng nổ mạnh mẽ, không thể thiếu ba “ngọn lửa” này:

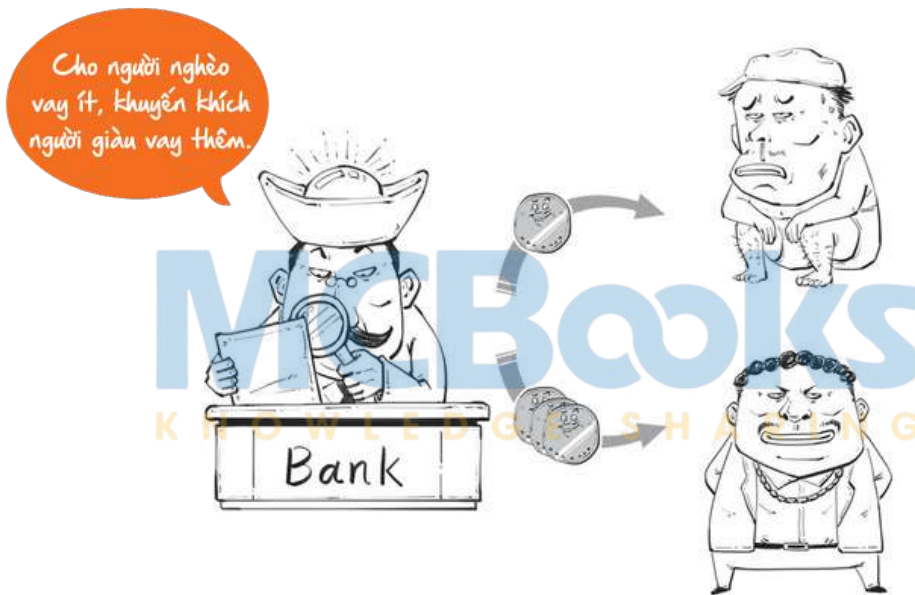
Bạn có thể hiểu đơn giản tài chính là “đi vay tiền”, vậy ba giai đoạn này có nghĩa là gì?

Giả sử nền kinh tế xã hội chỉ có quy mô là một ngôi làng, câu chuyện sẽ diễn biến như sau:

Giai đoạn 1: Tài chính phòng ngừa rủi ro

Ngân hàng cho bạn vay tiền nhưng có một số điều kiện đi kèm, họ phải xem bạn có đáp ứng yêu cầu hay không.

Hành vi "ngân hàng tin rằng bạn có khả năng trả nợ trong tương lai, nên cho bạn vay tiền ngay lúc này" gọi là tín dụng, giúp bạn có tiền tiêu ngay lập tức. Nó cũng là yếu tố then chốt thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

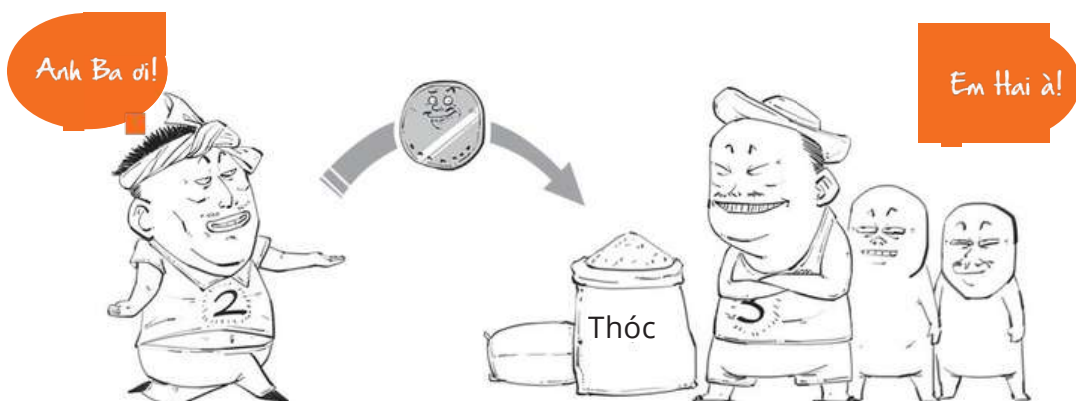

Tại sao nó lại là yếu tố then chốt?

Ví dụ, Hai Cầu - một anh thanh niên có chí lớn trong làng - đang muốn mở một trang trại nuôi gà, nhưng anh ta không đủ tiền khởi nghiệp nên đến ngân hàng vay vốn.

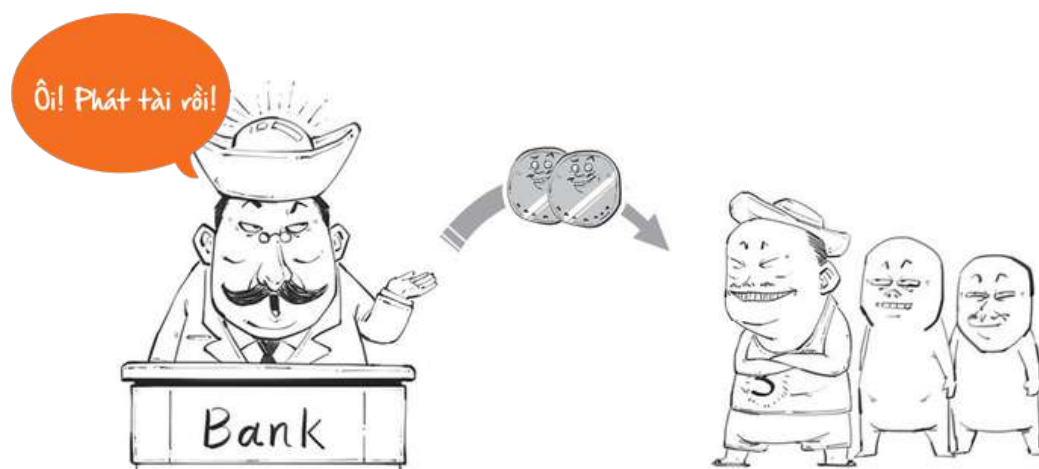

Hai Cầu cầm tiền đi khắp làng mua sắn, mua thóc của anh Ba, mua rau của cậu Tư... Tiền nhanh chóng chảy vào thị trường và được người khác kiếm về.

Khi mọi người kiếm được tiền, điều kiện kinh tế tốt hơn, ngân hàng tất nhiên càng sẵn lòng cho vay.

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

Như vậy, trong tay mọi người có nhiều tiền hơn. Có tiền để làm gì? **Tiêu thôi!**

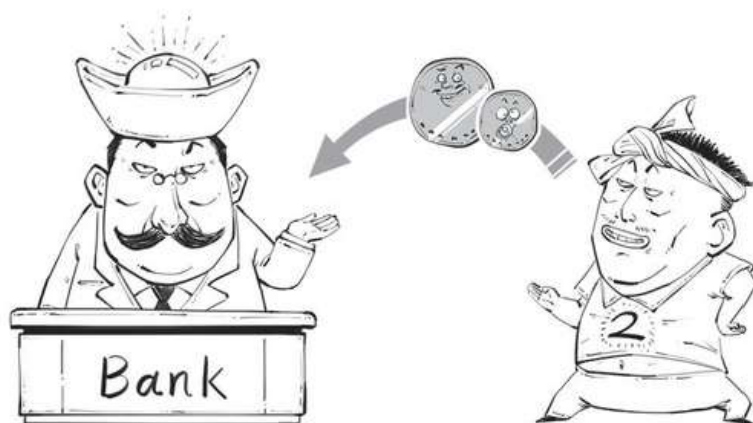

Đời sống thực tế có rất nhiều giao dịch như vậy. Mọi người vay nhiều, kiếm nhiều, tiêu nhiều, thị trường nhờ đó mà hình thành một vòng tuần hoàn lành mạnh.

Đây chính là biểu hiện của tăng trưởng kinh tế.

Cuối cùng, nhóm Hai Cầu, anh Ba, cậu Tư... trả cả gốc lẫn lãi cho ngân hàng, ai cũng kiếm lời, nền kinh tế vận hành bình thường, cả làng đều vui.

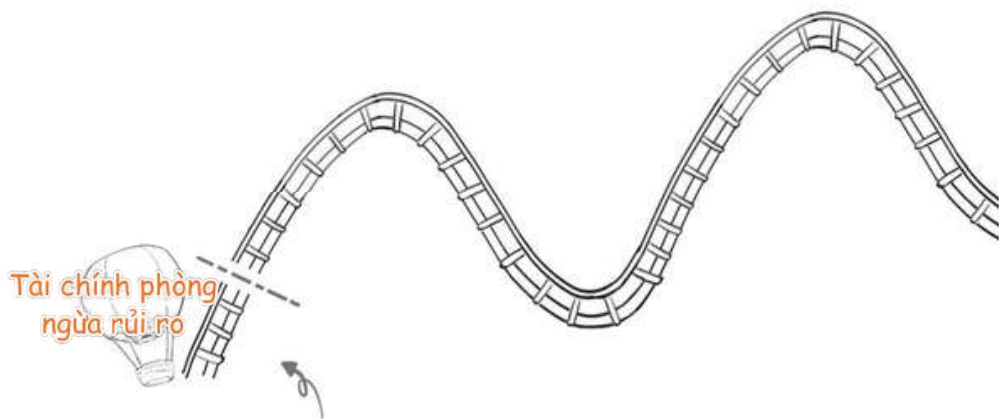

Tình huống vay tiền như của Hai Cầu được gọi là:

Tài chính phòng ngừa rủi ro đã châm ngòi cho ngọn lửa đầu tiên, giúp nền kinh tế cất cánh. Hãy nhớ đặc điểm quan trọng nhất của nó:

Có thể trả cả gốc lẫn lãi!

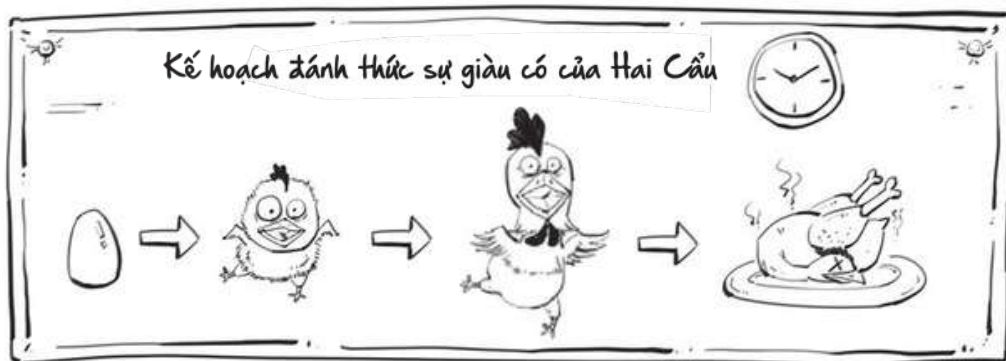

Diễn ra trong giai đoạn đầu của tăng trưởng kinh tế.

Giai đoạn 2: Tài chính đầu cơ

Với nền kinh tế tốt như vậy, Hai Cầu bắt đầu nảy ra ý định vay nhiều hơn để mở chuỗi trang trại gà.

Nhưng nuôi gà tốn nhiều thời gian, tiền bỏ vào chưa thể thu về ngay. Vì thế, Hai Cầu bàn bạc với ngân hàng: Trước mắt chỉ trả lãi, sau này mới trả gốc, đồng thời sẽ thế chấp trang trại gà cho ngân hàng.

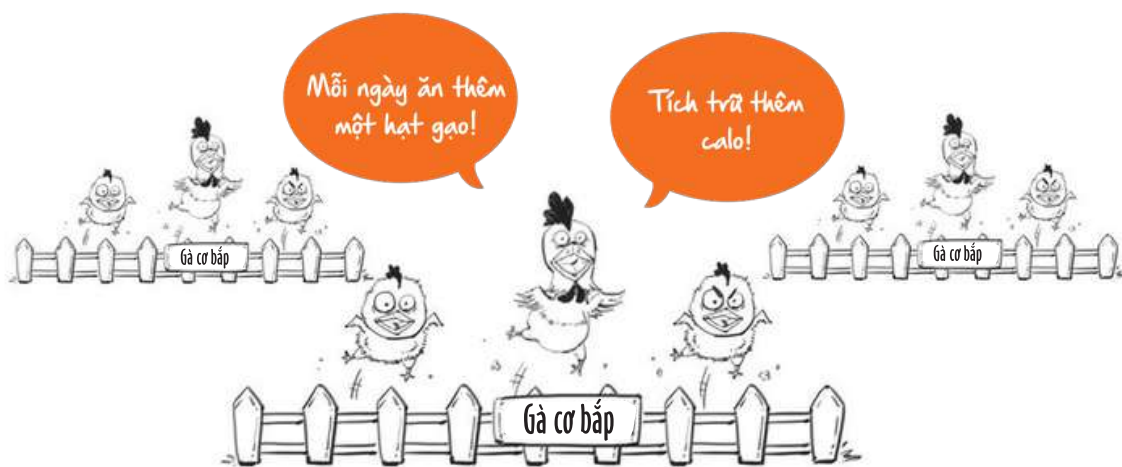
Tôi đã nghiên cứu kỹ rồi, bây giờ cả xã hội đua nhau ăn gà, vụ đầu tư này chắc chắn có lãi!

Ngân hàng cũng thấy tiềm năng, tin rằng Hai Cầu chắc chắn trả được nợ liền đồng ý cho vay.

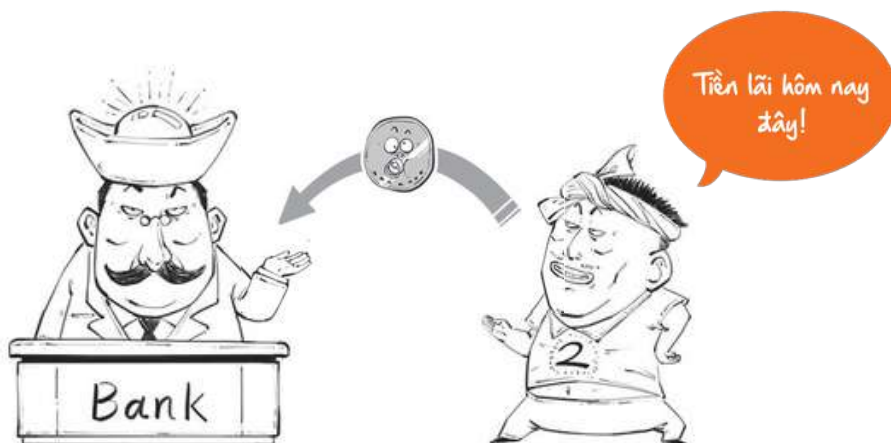

Hai bên gặt đầu nhất trí, Hai Cầu vay được nhiều tiền hơn, lập tức mở hàng loạt trang trại.

MCBooks

Vay nhiều tất phải trả nhiều. Theo thỏa thuận với ngân hàng, Hai Cầu chỉ cần trả lãi cho ngân hàng trước.

Ngân hàng ngồi yên hưởng lãi, vô cùng phần khởi. Họ nhanh chóng nảy ra một ý tưởng táo bạo: Cho vay nhiều hơn = Kiếm tiền nhiều hơn!

Thế là ngân hàng “mở cửa”, quyết định nới lỏng điều kiện vay:

Điều kiện trước đây
của anh

chỉ vay được từng này.

Giờ điều kiện không đổi

nhưng vay được nhiều hơn!

Hành vi “ngân hàng hạ tiêu chuẩn, cho vay dễ dàng hơn” được gọi là mở rộng tín dụng.

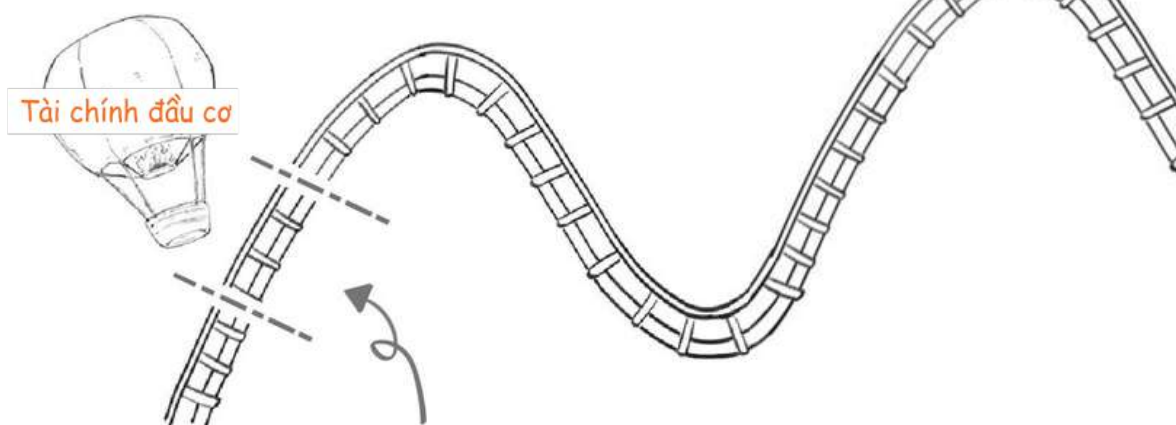

Trong thực tế, rất nhiều người như Hai Cầu. Lợi nhuận cao nhưng rủi ro cũng lớn. Kiểu vay mạo hiểm giống như đầu cơ này được gọi là **tài chính đầu cơ**. Hãy nhớ đặc điểm quan trọng nhất của nó:

Chỉ có khả năng trả tiền lãi!

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

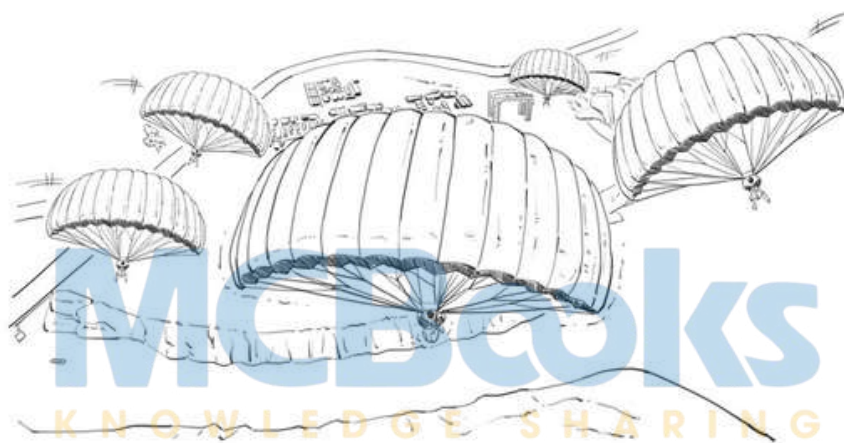

Diễn ra trong giai đoạn giữa của tăng trưởng kinh tế.

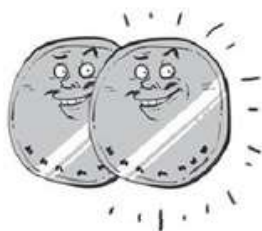
Giai đoạn 3: Tài chính Ponzi

Kinh tế phát triển đến giai đoạn này, ai cũng tự tin mù quáng, mạnh tay vay tiền đầu tư, thấy cái gì có lãi là đổ tiền vào. Chẳng hạn như mọi người ồ ạt đua nhau mở trang trại gà. Khi đám đông cùng lao vào một lĩnh vực, rắc rối rất dễ ập đến.

Vậy điều gì sẽ xảy ra nếu quá nhiều người đều nuôi gà?

Ví dụ, muốn nuôi gà phải mua trứng để ấp con. Khi quá nhiều người cùng đi mua trứng, giá trứng sẽ tăng lên.

Nhu cầu tăng cao

Nguồn cung chưa kịp
thay đổi

Giá trứng có thể tăng

Thông thường, khi hàng hóa **cung không đủ cầu**, giá sẽ tăng.

Tương tự, các mặt hàng liên quan đến chăn nuôi gà cũng tăng giá do có quá nhiều người muốn mua.

Kết quả là chi phí nuôi gà tăng lên, trong thời gian ngắn Hai Cầu không kiếm lại được tiền, ngay cả lãi cũng không trả được. Vậy phải làm sao?

Lúc này, Hai Cầu mới nảy ra một ý tưởng: **Mượn tiền để trả nợ**, chờ khi bán gà kiếm được tiền rồi sẽ trả lại tất cả.

Trong thực tế, có rất nhiều Hai Cầu và cậu Năm như vậy. Họ vay qua vay lại, thời gian trôi qua, rất nhiều người nợ nần chồng chất.

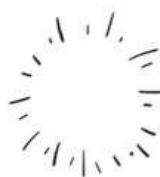

Bề ngoài, nền kinh tế trông có vẻ tốt, ai cũng có tiền, nhưng đều là tiền đi vay. Vậy nếu không trả được nợ thì sao? Quá nhiều rủi ro!

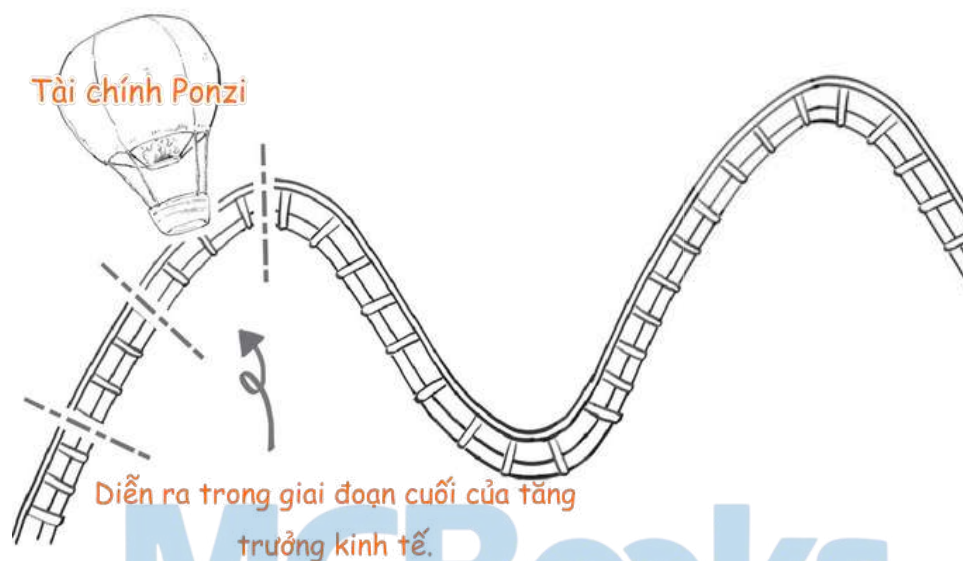
Một khi tình trạng này xảy ra, nền kinh tế đã chạm đỉnh. Việc đào chổ này để lấp chổ kia, vay nợ để trả nợ giống hệt như mô hình lừa đảo Ponzi, nên được gọi là tài chính Ponzi.

Hãy nhớ đặc điểm quan trọng nhất của nó:

Không có khả năng trả cả vốn lẫn lãi!

Nhìn lại ba giai đoạn này, tất cả đều liên quan đến vốn và lãi. Chúng ta hãy tổng kết một điểm quan trọng:

Chú ý! Trọng tâm của chương này đây rồi!

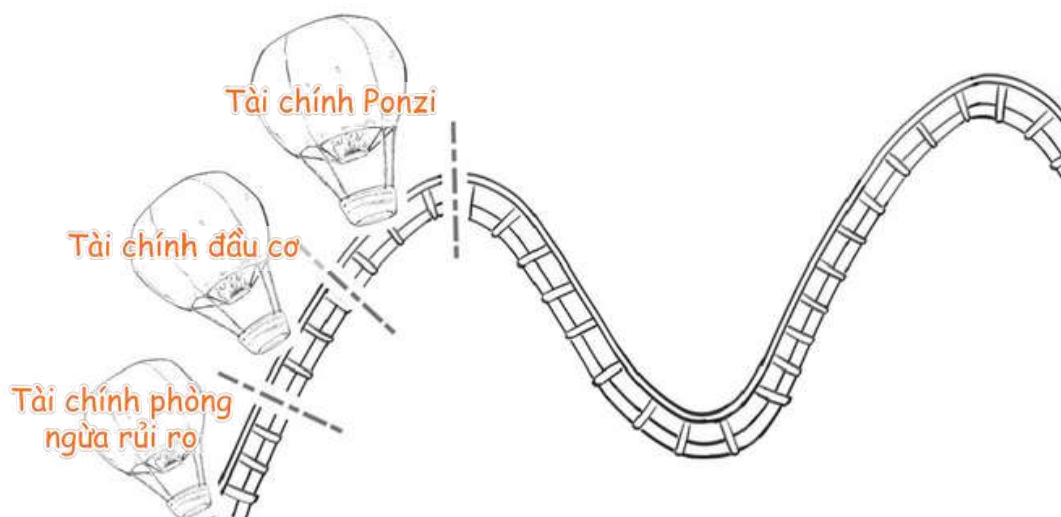

Ba loại hình tài chính này chính là ba giai đoạn từ thấp đến cao của chu kỳ kinh tế. Đặc điểm chính của chúng chính là:

Nếu bạn quan sát tình hình kinh tế của xã hội bản thân và đối chiếu với sơ đồ dưới đây, bạn sẽ biết nền kinh tế đang ở đâu.

Tiếp theo, sau giai đoạn tài chính Ponzi, nền kinh tế sẽ đến bước ngoặt này:

Khoảnh khắc Minsky

Khi khoảnh khắc này xuất hiện, khủng hoảng tài chính sẽ xảy ra, chính xác hơn cả dự báo thời tiết.

Vậy tại sao nền kinh tế đang vận hành bình thường, lại đột ngột lao dốc?

MCBooks
KNOWLEDGE SHARING

Nhìn gì mà nhìn?
Tiết kiệm điện thôi
mà!

Thực chất, Hai Cầu và mọi người cuối cùng đều không kiếm lại được tiền!

Hãy suy nghĩ kỹ xem: Khi ai cũng đổ xô nuôi gà, thị trường sẽ có một lượng gà khổng lồ, điều này dễ gây ra vấn đề::

Nhu cầu không đổi

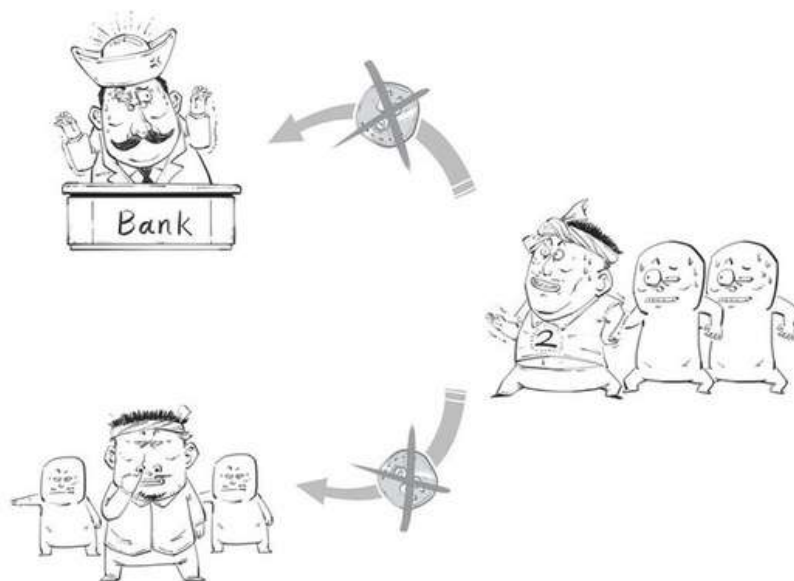

Nguồn cung tăng
mạnh

Giá gà giảm

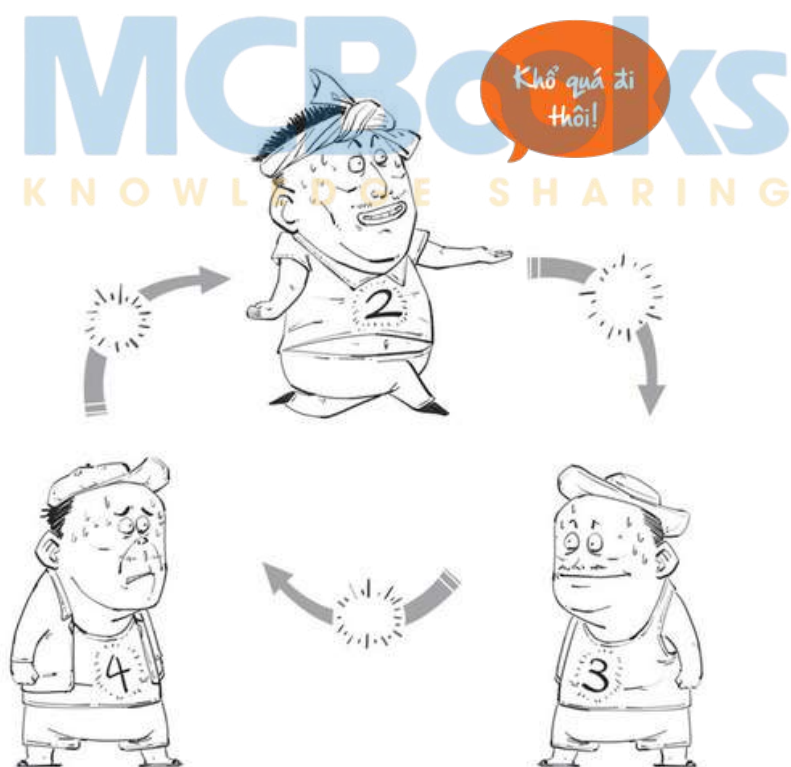
Rõ ràng, khi cung vượt cầu, giá hàng hóa có thể giảm xuống. Gà rẻ đi, người nuôi gà càng khó thu hồi vốn, số tiền vay trước đây lỗ nặng và chắc chắn không đủ trả nợ.

Lúc này, ngân hàng bắt đầu hạn chế cho vay, thậm chí ngừng cho vay. Hành động này được gọi là **thắt chặt tín dụng**.

Mọi người mất hết tiền, cũng không vay được tiền, dẫn đến giảm chi tiêu, từ đó hình thành vòng xoáy suy thoái.

Đây chính là biểu hiện của **suy thoái kinh tế**.

Dần dần, trên thị trường có thể xuất hiện hai tình huống:

Người dân nghèo đến mức không có tiền tiêu, kinh tế ngày càng suy thoái.

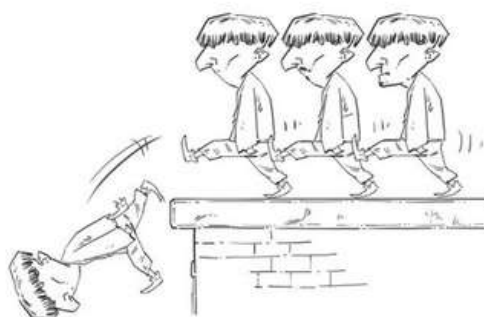
Ngân hàng bị rút tiền hàng loạt, thậm chí dẫn đến phá sản.

MCBooks

Thua lỗ lan truyền như dịch bệnh, gây ra hàng loạt phản ứng dây chuyền: công ty phá sản, nhân viên thất nghiệp, thị trường chứng khoán sụp đổ, kinh tế suy thoái...

Khủng hoảng tài chính chính là như vậy.

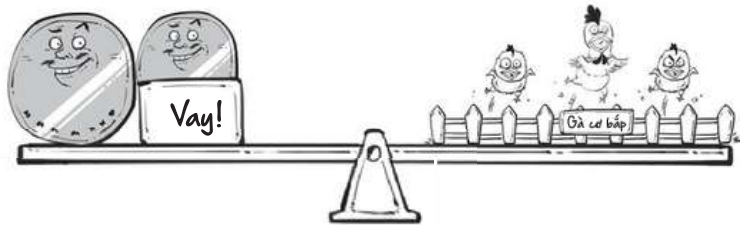
Từng người một xếp hàng! Ai cũng sẽ có phần!

Vậy có cách nào để đối phó với khủng hoảng không?

Hãy cùng tóm tắt lại: Nguyên nhân chủ yếu khiến nền kinh tế trở nên điên rồ chính là mọi người vay ngày càng nhiều, càng muốn mạo hiểm đầu tư.

Số tiền vay đó được gọi là **đòn bẩy tài chính**. Vay tiền để mở rộng tài sản, chính là **tăng đòn bẩy**.

Đòn bẩy giúp bạn kiếm được nhiều hơn, nhưng cũng khiến bạn mất nhiều hơn.

Khi đòn bẩy quá cao, cuối cùng không trả nổi, khủng hoảng có thể bùng phát.

Vậy ta phải làm gì?

Giảm đòn bẩy!

Nói đơn giản, chính là trả bớt nợ. Thông thường, Chính phủ sẽ áp dụng ba biện pháp sau:

Tôi tóm tắt ba ý chính!

Biện pháp 1: Tái cơ cấu nợ

Bạn không trả được nợ đúng hạn?

Ngân hàng muốn lấy lại tiền, nên phải đưa ra giải pháp, ví dụ như giảm bớt số tiền cần trả hoặc kéo dài thời gian trả nợ.

Anh cần bao lâu để trả nợ?

Ba... nghìn năm!

Biện pháp 2: Phân phối lại tài sản

Tặng thuế đôi với người giàu, sau đó dùng tiền thuế để chi trả phúc lợi xã hội, tạo việc làm mới. Người thất nghiệp có thu nhập trở lại, từ đó có thể trả nợ dần dần.

Biện pháp 3: Điều chỉnh tiền tệ

Để giải quyết vấn đề, Chính phủ sẽ hợp tác với Ngân hàng Trung ương, yêu cầu in thêm tiền và bơm vào nền kinh tế.

KNOWLEDGE SHARING

